

27 İLKOKULDA İSLAM DİN DERSİ

Hessen eyaletinde 27 ilkokulun birinci sınıflarında başlayacak İslam din dersi ile ilgili konuşan Eğitim Bakanı Nicola Beer, dört sene sonra bütün sınıflarda bu dersin verileceğini, önümüzdeki yıl mezun olan öğretmenlerle birlikte okul sayısının da artabileceğini dile getirdi.

Hessen eyaletinde 27 ilkokulun birinci sınıflarında İslam din dersi uygulaması başlayacak. Dört sene sonra bu ilkokullarının bütün sınıflarında İslam din dersi verilecek. Dersin diğer okullarda da verilmesi ise öğretmen kadrosunun yeterliliğine bağlı. Önümüzdeki yıl üniversiteden mezun olacak öğretmenlerin önemli bir boşluğu doldurması bekleniyor.

Peki Almanya'da ilk defa İslam'ı bir din dersi şeklinde verme kararı alan Hessen Eğitim Bakanlığı bu süreci nasıl tamamladı? İşbirliği yaptığı **DİTİB ve Ahmediye Cemaati'nin** süreçteki rolü nasıl oldu ve bundan sonra nasıl olacak? Hessen Modeli diğer eyaletler için örnek olabilir mi? Bütün bu sorulara cevap alabilmek için sürecin başrol oyuncusu olan Hessen Eğitim Bakanı Nikola Beer ile görüştük.

ZAMAN: Sayın bakan, **DİTİB ve Ahmediye Cemaati** ile birlikte dört yıl süren uzun bir süreç sonunda önümüzde eğitim yılı için Almanya'nın ilk İslam din dersini düzenlemeyi başardınız. Din dersi adına tarihi bir dönüm noktasından bahsediliyor. Bu düzenlemeyi şimdiye dek diğer eyaletlerde uzun süredir uygulanan din dersi modellerinden ayıran nedir?

BEER: Su an hiç bir eyalette anayasanın 7. maddesinde geçtiği şekilde dine dayalı ders uygulanmıyor. Bunun asıl sebebi farklı dini grupların meşru sözcüsünün olmaması. Bundan dolayı eyaletlerdeki modeller genellikle din dersi ile İslamkünde arasında karma bir ders şekline sahip. Çoğu kez eyaletlerde 'yuvarlak masa' dediğimiz ekipler anayasanın 7. maddesinin gerektirdiği dini birlik vazifesini üstleniyor ve İslam din dersi için gerekli müfredatı belirliyor. Fakat bu çözüm anayasaya uygun değil. Bu sebeple Hessen eyaleti diğerlerinden farklı olarak özel bir seçim belirledi. Hessen 2013/2014 eğitim yılından itibaren yasal şartlara uygun ilk İslam din dersini yürürlüğe sokan eyalet oluyor. Bu süreçte DİTİB ve Ahmediye eyaletin kabul görmüş kooperasyon partnerleri. Bu tarihi bir hadise ve ülke genelinde olağanüstü bir gelişme.

ZAMAN: Planlamadan dersin son halinin sunumuna kadar toplam dört yıllık bir zaman ve çaba söz konusu. Bu süreçte hangi sorunların aşılması gerektiği?

BEER: Önce bu denli gayret gerektiren bir proje için dört yılın çok olmadığını söylemek gerek. İslami kuruluşlarla görüşmelerin gerçekleştirilmesi, bir yuvarlak masanın oluşturulması ve ders müfredatı şekillendirilmesi gerekiyordu. Bu işler yapılırken de herkesin onayı gerekiyordu. Paralel olarak organizasyon ve hukuki engeller aşılmalıydı. Üniversite eğitiminin hazırlıkları, hali hazırda çalışmakta olan Müslüman öğretmenlerin meslek içi eğitimleri organize edilmeliydi. Tüm bu büyük hamleler kendi çaplarında çok detay ve efor gerektirdi. 2011 yılının başı itibarı ile Hessen eyaletinin eğitim bakanlığında İslam din dersi için DİTİB ve Ahmediye olmak üzere iki talep başvurusu mevcuttu. Hessen Eyaleti Eğitim Bakanlığı'nın incelemesine hem İslam bilimlerinin açısını hem de devletin din hukuku açısını içeren bilirkişi incelemeleri dahil edildi. Bu incelemelerin neticesinde başvuru talebinde bulunanların anayasanın 7. maddesinin gereği olan bir dini birlik olduğu kararına varıldı ve kooperasyon partnerlerinin İslam din dersini verme hususunda yetkili oldukları kararı alındı.

ZAMAN: İslam din dersi bu dersin öğretmenlerinden ne gibi bir performans bekliyor? Bu dersin kontrolü ve gerektiği takdirde istişaresi kimler tarafından yapılacak?

BEER: Başlangıçta elbette kaliteyi sayılara tercih ediyoruz. Öğretmenlerin hepsi iki devlet sınavını da Almanya'da vermiş ve bu yılın mart ayından bu yana Gießen'de Justus-Liebig Üniversitesi'nde meslek içi 'İslam Dini' eğitimine katılıyorlar. Meslek içi eğitimleri bir yıl sürüyor ve toplam 240 ders saatini kapsıyor. Kurs Mart 2013'te başladı ve Nisan 2014'te bitecek. Öğretmenler dersi yuvarlak masada tasarlanan müfredata bağlı olarak yapmak zorundalar. Ders, diğer tüm derslerde olduğu gibi eğitim bakanlığı tarafından takip edilecek. İcazetler ise sünni DİTİB Hessen ve Ahmediye Cemaati tarafından verilecek.

ZAMAN: Hessen, İslam din dersi ile Almanya'da bir nevi öncü bir rol modelliği üstlendi. Sorusu olan diğer eyaletler için bir yardımlaşma olacak mı?

BEER: Diğer eyaletlerden elbette yapısal, organizasyon ve müfredata yönelik sorular gelirse yardımcı oluruz. Her şey her defasında yeniden icat edilmek zorunda değil.

ZAMAN: Bu model diğer eyaletler de uygulamaya geçirilebilir mi? Aynı ders için ilgililerin ne yapmaları gerekir?

BEER: Hiç bir mesele diğeri ile örtüşmez. Fakat elbette bu model başka eyaletlerde de ilgi çekebilir ve örnek olarak değerlendirilebilir. Hessen eyaletinde takip edilen rota kendini kanıtladı.

ZAMAN: 2013/14 eğitim yılında toplam 27 okulda İslam din dersi öğretilecek. Ana sorunun yetersiz öğretim üyesi olduğu açıklanmıştı. Bu problem zamanla kendiliğinden çözülecek mi? En az 8 Müslüman öğrencinin olduğu her sınıfa bu ders ne zaman uygulanabilir olacak?

BEER: Başta da belirttiğim gibi bizim için öncelik sayıdan ziyade kalitede. Alman toplumunda halen kısmen de olsa İslamiyet'e ve dolayısıyla İslam din dersine karşı korku ve önyargılar mevcut. Buna ancak şeffaf bir bilgilendirme ve diğer taraftan kaliteli ve tüm diğer derslerden talep ettiğimiz kriterleri yerine getiren bir ders sunarak cevap verebiliriz. Önümüzdeki yıllarda ders imkânları otomatik olarak artacaktır. Öncelikle tabii birinci sınıftan itibaren bu dersi sunan 27 okuldaki eğitim söz konusu. Bu okullar her yıl ders kapsamını bir yaş sınıfı daha ekleyerek genişletecekler. Dört yıl sonra burada 1 ila 4'üncü sınıflara kadar İslam din dersi öğretiliyor olacak. Ayrıca 2014 sonbaharında ilk üniversite mezunları olacak. Böylece, okullardaki ders imkanı için mevcut personel artmış olacak.

PEDAGOJİK ÖZGÜRLÜK KISITLANMAYACAK, BAŞINA BUYRUKLUK YOK

ZAMAN: Eleştirmenler müfredatın şeklinden yola çıkarak öğretmenlerin dini içerikleri canlarının istediği gibi aktarabileceğine dikkat çekiyor. Dini temaların yerinde sabit kılınmamış içeriklerin öğretilmesi öngörüldüğü için öğretmenlerin şahsi tutumlarına fazla yer ayrıldığı ileri sürülüyor.

BEER: Farklı öğrencilerin ve eğitim ve terbiye vazifemizin ön planında bulunan pedagojik özgürlüğü ne kısıtlayabiliriz ne de bunu isteriz. Ancak başına buyrukluğu bundan muaf tutacağız. Çünkü müfredatta bağlayıcı ana temalar, Kuran ayetleri ve diğer yeterlilikler şart koşulmakta. Müfredatı Hessen Eğitim Bakanlığı'nın internet sitesinden inceleyebilirsiniz.

SADECE DİTİB VE AHMEDİYE BAŞVURUDA BULUNDU

ZAMAN: Bazı İslami kuruluşlar DİTİB ve Ahmediye ile oluşturduğunuz işbirliğini fazla tekelci buluyor ve kendilerini bu modelde temsil edilmiş görmüyor. Bu eleştiri karşısındaki tutumunuz nedir?

BEER: Sadece bu iki teşkilat din dersine ilişkin başvuruda bulundu. Anayasamız meşru bir muhatabı şart koşmakta. Fakat burada geçerli olan şudur: Farklı Müslüman kurum ve organizasyonlardan oluşan yuvarlak masanın üyeleri İslam din dersinin müfredatının oluşumunda katkıda bulundu.

ZAMAN: Gelecekte İslam din dersi için DİTİB ve Ahmediye'nin vazifeleri ne şekilde olacak?

BEER: Gelecekte de bu iki işbirliği ortakları ile yakın çalışmamız olacak. Bu özellikle yeni ilkokulların seçimi, öğretmenlerin eğitimi ve icazet yani eğitim izni konusunda olacak.

HİLAL AKDENİZ / FRANKFURT

Link: <http://zaman-online.de/41501/hessen-islam-din-dersi-uygulamasi-almanya-icin-olaganustu-bir-gelisme>